

Sygn. akt VII U 1158/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Włodzimierz Czechowicz
Protokolant:	protokolant sądowy Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 grudnia 2016 r. w Warszawie

sprawy K. O. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

z udziałem zainteresowanego (...) Spółka z o.o. z siedzibą w T.

na skutek odwołania K. O. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 20 maja 2016 znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 20 maja 2016 znak (...) w ten sposób, że K. O. (1) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek (...) spółka z o.o z siedzibą w T. w okresie od dnia 15 listopada 2015 roku do dnia 30 września 2016 roku.

Sygn. akt VII U 1158/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 maja 2016 r., nr: (...), Zakład Ubezpieczeń Oddział w T. stwierdził, że K. O. (1) jako pracownik płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom/u emerytalnemu, rentowym, chorobowemu od dnia 16 listopada 2015 r.

W uzasadnieniu podjętej decyzji organ rentowy wskazał, że po przeprowadzeniu u płatnika składek postępowania wyjaśniającego wywołanego budzącym wątpliwości zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych K. O. (1) ustalił na podstawie dostarczonych przez strony wyjaśnień, że wnioskodawczyni została zatrudniona na podstawie umowy o pracę, na czas określony od 15.11.2015r. do 30.09.2016r. na stanowisku Kierownika Projektu w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem miesięcznym 4.200 zł.

K. O. (1) w dniu 29 czerwca 2016 roku złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., odwołanie od decyzji z dnia 20 maja 2016 r., nr: (...), stwierdzającej, że od dnia 16 listopada 2015 r. nie podlega ona obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o.

Ponadto ubezpieczona wniosła o:

1. dopuszczenie dowodu z zeznań świadków: B. K. i K. O. (2), na okoliczność potwierdzenia zatrudnienia oraz wysokości wynagrodzenia;
2. dopuszczenie dowodu z dokumentów załączonych do odwołania.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, iż faktycznie świadczyła pracę na rzecz płatnika składek, a zadania jakie wykonywała wynikały z charakteru stanowiska, które objęła. Ponadto odwołująca podniosła, że wysokość wynagrodzenia jakie otrzymywała była zgodna ze standardem rynkowym w W. i nie odbiegało od wysokości wynagrodzeń nauczycieli zatrudnianych na podstawie Kart Nauczyciela (odwołanie wraz z załącznikami, k.2-68 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. prezentując argumentację tożsamą jak w treści uzasadnienia zaskarżonej decyzji i stwierdził, że brak jest jakichkolwiek miarodajnych dokumentów, które mogłyby wskazywać na fakt świadczenia przez odwołującą pracy na rzecz (...) Sp. z o.o.

W związku z powyższym, wyłącznym celem zgłoszenia do ubezpieczeń K. O. (1) było wyłącznie stworzenie warunków umożliwiających włączenie jej do pracowniczego systemu ubezpieczeń społecznych w celu uzyskania prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych (odpowiedź na odwołanie, k.70-71 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. O. (1) ukończyła studia licencjackie na (...) Akademii (...), na kierunku filologia angielska. Odwołująca ma również ukończony kurs z zakresu prowadzenia biura małej i średniej firmy (dyplom z dnia 13 stycznia 2012 r., zaświadczenie o ukończeniu kursu- dokumentacja znajdująca się w aktach rentowych).

Spółka (...) Sp. z o.o. została założona w 2010 r., przez czterech wspólników, m.in. męża ubezpieczonej – K. O. (2) oraz B. K.. Spółka świadczy usługi w zakresie działalności opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci w wieku żłobkowym i przedszkolnym, a swoje usługi świadczy poprzez przedszkole w T. (założone we wrześniu 2010 r.) oraz żłobek w T. (założony w 2014 r.). Ze strategii spółki wynikają działania rozwojowe także na innych rynkach m.in. w W. i L.. W związku z powyższym, bez zatrudnienia nowego pracownika Spółka nie miała szans wejść na (...) - największy i najbardziej dynamicznie rozwijający się rynek przedszkolny w Polsce.

Ubezpieczona będąc świadkiem telekonferencji pomiędzy jej mężem, a pozostałymi wspólnikami Spółki (...) Sp. z o.o., podczas której K. O. (2) przekonywał pozostałych członków zarządu o tym, że rynek (...) jest perspektywistyczny i warto w niego zainwestować, zaproponowała swoją kandydaturę na stanowisko kierownika projektu (dokumentacja znajdująca się w aktach rentowych, zeznania świadków oraz odwołującej).

W związku z namową żony, mąż ubezpieczonej K. O. (2) w dniu 14 lipca 2015 roku skierował do zarządu Spółki wniosek o rozszerzenie działalności gospodarczej poza T. i utworzenie kolejnych placówek w W. w 2016 r., zgodnie ze strategią Spółki. Ponadto w swoim wniosku K. O. (2) zaproponował zatrudnienie Kierownika Projektu, który merytorycznie podlegałby B. K., organizacyjnie K. O. (2) (wniosek z dnia 14 lipca 2015 r.-akta rentowe).

Z uwagi na finalizację projektu żłobka w T., rozważane były różne lokalizacje kolejnej inwestycji, dlatego też zarząd Spółki pozytywnie przychylił się do wniosku (zeznania B. K., k.108-109 a.s., dokumentacja znajdująca się w aktach rentowych).

W dniu 14 sierpnia 2015 r. Zarząd Spółki podpisał Uchwałę, której celem było rozpoczęcie działań przygotowawczych w zakresie rozszerzenia działalności żłobkowo-przedszkolnej na W. oraz zatrudnienie Kierownika Projektu do realizacji ww. zadania (Uchwała Zarządu, k.9 a.s.).

K. O. (1) wzięła udział w rozmowie kwalifikacyjnej z Członkami Zarządu Spółki i jako jedyna przeszła proces rekrutacyjny, z uwagi na jej odpowiednie wykształcenie pedagogiczne i doświadczenie w zakresie organizacji biura (zeznania B. K., k.108-109 a.s., dokumentacja znajdująca się w aktach rentowych).

W dniu 1 września 2015 r. K. O. (1) zawarła umowę o pracę na czas określony od dnia 15 listopada 2015 r. do dnia 30 września 2016 r. tj. 11 miesięcy (długość umowy wyznaczono z uwagi na cykl przedszkolny), na stanowisku Kierownika Projektu, w pełnym wymiarze czasu pracy, za miesięcznym wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 4200 zł brutto. Jako termin rozpoczęcia pracy strony wskazały dzień 16 listopada 2015 r. (z uwagi na fakt, iż okres 8-9 miesięcy wystarczy na zorganizowanie placówki), natomiast jako miejsce jej wykonywania siedzibę pracodawcy, w T. i W.. Na skutek ustaleń pomiędzy ubezpieczoną, a B. K., K. O. (1) mogła swoje obowiązki wykonywać również w domu (zeznania B. K., k.108-109 a.s, zeznania odwołującej, k. 107-108 a.s, umowa o pracę, k. 10 a.s).

W dniu podpisania umowy, odwołująca przedstawiła zaświadczenie o braku przeciwwskazań medycznych do wykonywania pracy, wystawione u poprzedniego pracodawcy, które zgodnie z kodeksem pracy wciąż było ważne, ponieważ warunki pracy się nie zmieniły (oświadczenie bhp 16 listopada 2015 r.-akta rentowe).

W dacie zawarcia umowy (1 września 2015 roku), K. O. (1) nie była w ciąży, o której dowiedziała się pod koniec września, jeszcze przed podjęciem pracy w dniu 15 listopada 2015 roku, o czym nie poinformowała B. K.. Dopiero w drugiej połowie listopada, ubezpieczona podjęła decyzję o poinformowaniu członków Zarządu o ciąży (zeznania odwołującej, k. 107-108 a.s., zeznania K. O. (2), k.109 a.s.)

W dniu 26 listopada 2015 r. K. O. (1) została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych od dnia 16 listopada 2015 r. u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z tytułu zawartej umowy o pracę (dokumentacja znajdująca się w aktach rentowych).

Do zakresu obowiązków ubezpieczonej na stanowisku Kierownika Projektu miało należeć przygotowanie koncepcji rozwoju przedszkola i żłobka w W., analiza rynku obejmująca ocenę potencjału rynku, analiza konkurencji, przygotowania biznes planu, obejmującego szczegółowy plan przychodów, w tym analizę rynku dofinansowań, przygotowania organizacji miejsca działalności, w tym wyszukiwanie i zaproponowanie lokalizacji przedszkola/żłobka, wyszukiwanie firm cateringowych, wstępna ocena kosztów pracy nauczycieli i rozpoczęcie rekrutacji w drugiej fazie projektu (umowa z dnia 1 września 2015 r., k.10-12 a.s.).

Bezpośrednim przełożonym K. O. (1) została B. K., która również zajmowała się nadzorem pracy ubezpieczonej.

Stanowisko Kierownika Projektu istniało już w momencie tworzenia przedszkola w T., w roku 2009/2010 i zajmowało się nim 4 wspólników, którzy byli odpowiedzialni za organizację tego przedszkola (dokumentacja znajdująca się w aktach rentowych).

K. O. (1) zadania służbowe wykonywała zgodnie z umową o pracę w W. (praca zdalna przy ul. (...)) oraz w T. (ul (...) (...)), w godzinach między 7:00/8:00, a 15:00/16:00. Odwołująca wypełniała listy obecności, które po każdym miesiącu przekazywała B. K.. Dokumenty te były podstawą naliczenia wynagrodzenia.

Ubezpieczona wykonywała czynności związane głównie z pracą z komputerem oraz kontaktami telefonicznymi. Kontaktowała się również osobiście z osobami, które prowadziły już działalność w podobnym zakresie. Opis zrealizowanych przez nią zadań był zawierany w dwutygodniowych raportach, które przedstawiała B. K., jako osobie sprawującej nadzór. Były to raporty z postępu prac.

Odwołująca opracowała m.in. plan operacyjny przygotowania przedszkola, pierwszą wersję biznesplanu, analizę i rekomendację w zakresie kosztów pracy personelu, zaktualizowała strategię Spółki, przygotowywała bazę przedszkoli i żłobków, dokumentację programu (...), dokumentację projektu współpracy z Wyższą Szkołą (...) w T., materiały do nauki angielskiego dla przedszkolaków, korepetycje językowe dla Zarządu (plan pracy w projekcie, raporty dwutygodniowe, projekt (...)w W.", analiza rynku przedszkoli w W., analiza wynagrodzeń, lista obecności, k.13-68 a.s., zeznania B. K., k.108-109 a.s, zeznania odwołującej, k. 107-108 a.s, zeznania K. O. (2), k.109 a.s.,).

W dniu 22 stycznia 2016 r. K. O. (1) stała się niezdolna do pracy z powodu ciąży, wobec czego zmuszona była udać się na zwolnienie lekarskie. Po odejściu odwołującej na zwolnienie lekarskie, Zarząd Spółki nie zatrudnił na jej miejsce nowego pracownika, z uwagi na fakt, iż w okresie pierwszych dwóch miesięcy pracy nie było potrzeby zastępstwa, a zakres prac zgodnie z planem został wykonany w zakresie większym niż planowany. Część zadań z uwagi na długotrwały okres zwolnienia chorobowego przejął mąż odwołującej K. O. (2). Natomiast B. K., przesłuchana w charakterze zainteresowanej wykazała chęć powrotu do pracy K. O. (1), po zakończeniu urlopu w maju 2017 r. (zeznania B. K., k.108-109 a.s, zeznania odwołującej, k. 107-108 a.s, zeznania K. O. (2), k.109 a.s.).

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych K. O. (1) oraz w oparciu o zeznania świadka K. O. (2) oraz stron postępowania – odwołującej K. O. (1) i zainteresowanej B. K..

Powołane przez Sąd Okręgowy dowody z dokumentów, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia były wiarygodne, korespondowały ze sobą oraz z osobowymi źródłami dowodowymi i tworzyły spójny stan faktyczny. Strony postępowania nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów, należało uznać za mające wysoki walor dowodowy, a przez to mogące stanowić podstawę do czynienia ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd Okręgowy dał również wiarę zeznaniom świadka K. O. (2), zainteresowanej B. K. oraz słuchanej w charakterze strony K. O. (1) którzy wskazali na okoliczności istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia, dotyczące charakteru pracy odwołującej K. O. (1) na stanowisku Kierownika Projektu. Zeznania odwołującej były logiczne, a nadto korespondowały z zeznaniami świadka oraz zainteresowanej, jak również znajdowały potwierdzenie w dowodach z dokumentów. Nie umniejsza wiarygodności świadka O. fakt, że odwołująca się jest jego żoną i z jego inspiracji została zawarta z nią umowa o pracę. Jednocześnie świadek i zainteresowana w swoich zeznaniach wskazali na racjonalne i zgodne z doświadczeniem życiowym powody, dla których zatrudnili odwołującą w swojej firmie za określonym wynagrodzeniem. Sąd miał na uwadze, że relacje świadków, a przede wszystkim stron postępowania są ze sobą wewnętrznie spójne, a nadto znajdują potwierdzenie w treści zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów. Ponadto zeznania świadka O., jak również odwołującej i zainteresowanej wzajemnie ze sobą korespondują, tworząc jednolity, logiczny i nie budzący wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego obraz okoliczności sprawy. Z tego też względu Sąd nie znalazł żadnych powodów, aby kwestionować ich wiarygodność w jakiegokolwiek części.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. O. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 20 maja 2016 r., nr (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie, czy umowa o pracę zawarta przez odwołującą K. O. (1) z (...) Sp. z o.o. w T., w dniu 1 września 2015 r. stanowi ważną i skuteczną umowę o pracę, czy też - jak twierdzi ZUS - umowa ta została zawarta jedynie dla pozor, w związku z czym nie wywołała ona i nie wywołuje skutków w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia.

Przystępując do oceny prawnej przedmiotu sporu, w pierwszej kolejności przyznać należy, że dokonywana przez organ rentowy kontrola zgłoszeń do ubezpieczenia oraz prawidłowości i rzetelności obliczenia składki oznacza przyznanie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kompetencji do badania samego tytułu ubezpieczenia wynikającego z zawarcia

umowy o pracę, a zatem badania również ważności takiej umowy (por. postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 r., III AUa 1039/12 oraz z dnia 25 września 2012 r., III AUa 398/12).

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1, art. 11 ust.1, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt. 1 ustawy z dnia 13 października o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym: emerytalno-rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu podlegają pracownicy w okresie od momentu nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art. 22 § 1 k.p.). W ujęciu art. 22 § 1 k.p. stosunek pracy to relacja prawna łącząca pracodawcę i pracownika, na której treść składają się wzajemne prawa i obowiązki. Zgodnie z treścią powołanego przepisu zasadniczym elementem konstrukcyjnym stosunku pracy jest zobowiązanie pracownika do wykonywania pracy pod kierownictwem pracodawcy w czasie i miejscu przez niego wyznaczonym za wynagrodzeniem. Swoistość stosunku pracy wyraża się w jego cechach, które odróżniają go od stosunków cywilnoprawnych, a także zwyczajowej, okazjonalnej pomocy członków najbliższej rodziny świadczonej na rzecz określonego przedsiębiorcy, w ramach których świadczona jest praca. Do tych właściwości stosunku pracy należą: dobrowolność zobowiązania, zarobkowy charakter stosunku pracy, osobisty charakter świadczenia pracy oraz podporządkowanie pracownika co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy, wyrażające się również w możliwości wydawania pracownikowi poleceń dotyczących pracy.

Mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że sformułowany przez organ rentowy zarzut pozorności umowy o pracę w oparciu o przepis art. 83 k.c. w związku z art. 300 k.p. był chybiony. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 czerwca 2013 r. (II PK 299/12) oświadczenie woli jest złożone dla pozorów, jeżeli jest symulowane. Symulacja ta musi się składać z dwóch elementów. Po pierwsze, strony, które dokonują symulowanej czynności prawnej, próbują wywołać wobec osób trzecich przeświadczenie (niezgodne z rzeczywistością), że ich zamiarem jest wywołanie skutków prawnych, objętych treścią ich oświadczeń woli. Po drugie między stronami musi istnieć tajne, niedostępne osobom trzecim porozumienie, że te oświadczenia woli nie mają wywołać zwykłych skutków prawnych (akt konfidencji). A zatem jest to porozumienie, co do tego, że zamiar wyrażony w treści symulowanych oświadczeń woli nie istnieje lub że zamiar ten jest inny niż ujawniony w symulowanych oświadczeniach. Niezgodność rzeczywistego zamiaru stron z treścią czynności prawnej musi odnosić się do jej skuteczności prawnej oraz woli powołania do życia określonego stosunku prawnego.

Sąd Najwyższy zwraca w tym orzeczeniu uwagę, że przepis art. 83 § 1 k.c. opisuje dwie różne postaci pozorności. Pierwsza z nich dotyczy sytuacji, gdy strony dokonują czynności prawnej dla pozorów i jej dokonanie nie służy ukryciu innej czynności prawnej. Można tu mówić o pozorności zwykłej, bezwzględnej lub o symulacji absolutnej, bezwzględnej. Druga dotyczy sytuacji, gdy strony dokonują czynności prawnej pozornej w celu ukrycia innej czynności prawnej (dysymulowanej), której skutki prawne rzeczywiście chcą wywołać. Czynność prawna pozorna, wyrażająca oświadczenie woli pozorne, nie ukrywające innej czynności prawnej, nie wywołuje między stronami skutków prawnych, gdyż jest nieważna w świetle art. 83 § 1 k.c. Oświadczenie woli stron nie może wywołać skutków prawnych odpowiadających jego treści, ponieważ same strony tego nie chcą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 1986 r., I CR 45/86).

Osoba, która zawarła fikcyjną umowę o pracę, nie podlega ubezpieczeniu społecznemu i nie nabywa prawa do świadczeń wynikających z tego ubezpieczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., II UKN 32/96 oraz z dnia 17 marca 1998 r., II UKN 568/97). Fakt, że oświadczenia stron umowy zawierają określone w art. 22 k.p. formalne elementy umowy o pracę, nie oznacza jednak, że umowa taka jest ważna. Jeżeli bowiem strony nie zamierzały osiągnąć skutków wynikających z umowy, w szczególności jeżeli nie doszło do podjęcia i wykonywania pracy, a jedynym celem umowy było umożliwienie pracownikowi skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, umowa taka jest pozorna (art. 83 k.c.).

W świetle ustalonego stanu faktycznego w sprawie nie ulegało wątpliwości Sądu Okręgowego, że K. O. (1) świadczyła pracę na podstawie umowy o pracę zawartej z (...) Sp. z o.o. w T. w dniu 1 września 2015 r. Potwierdzają to w sposób jednoznaczny nie tylko zeznania stron niniejszego postępowania, ale również wiarygodne zeznania świadka K. O. (2), będącego jednocześnie członkiem zarządu Spółki oraz mężem ubezpieczonej, który wskazał na charakter wykonywanej przez odwołującą pracy w spornym okresie czasu. Powyższą okoliczność potwierdzają również dowody z dokumentów w postaci załączonych do akt sprawy plan pracy w projekcie, raporty dwutygodniowe, projekt (...) w W.", analiza rynku przedszkoli w W., analiza wynagrodzeń, lista obecności.

Tym samym - wbrew twierdzeniu organu rentowego – istnieją konkretne dowody na potwierdzenie faktu świadczenia przez odwołującą pracy na rzecz płatnika składek co prowadzi do przyjęcia, że umowa o pracę z dnia 1 września 2015 r. została zawarta zgodnie z przepisami prawa pracy, nie było też zamiarem stron obejście prawa ani zawarcie umowy pozornej.

W rozpoznawanej sprawie K. O. (1) z dniem 16 listopada 2015 r. podjęła pracę w ramach stosunku pracy w wymiarze pełnego etatu, natomiast pracodawca świadczenie to przyjmował - co w świetle przekonującego stanowiska Sądu Najwyższego, wyklucza przyjęcie pozorności umowy o pracę. Wprawdzie Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 14 marca 2001 r. (II UKN 258/00) i z dnia 19 stycznia 2010 r. (I UK 261/09) podniósł, że brak pozorności nie wyklucza rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.), to jednak w ocenie Sądu Okręgowego, teza taka powinna mieć mocne, jednoznaczne oparcie w stanie faktycznym sprawy i nie może pozostawać jedynie w sferze domysłów, czy sugestii ze strony organu rentowego - jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. Czynność prawna mająca na celu obejście ustawy polega na takim ukształtowaniu treści tej czynności prawnej, że z punktu widzenia formalnego nie sprzeciwia się ustawie, ale w rzeczywistości (w znaczeniu materialnym) zmierza do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest zakazane przez ustawę. Pojęcia obejścia prawa i pozorności są więc sobie bliskie znaczeniowo i czasem się pokrywają. Organ rentowy nie może jednak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji zasadnie twierdzić, iż przedmiotowa umowa zawarta została dla pozorów, a jednocześnie zmierzała do obejścia prawa w rozumieniu art. 58 k.c. Przepisy art. 83 k.c. i art. 58 § 1 k.c. stanowią odrębne, samodzielne i wykluczające się wzajemnie podstawy nieważności czynności prawnej. Czynność zmierzająca do obejścia prawa nie może być jednocześnie czynnością pozorną z tego choćby względu, że pierwsza zostaje rzeczywiście dokonana, druga zaś jest jedynie symulowana. Niekiedy ważna może być w świetle art. 83 § 1 zd. drugie k.c. czynność ukryta. Dopiero wówczas jest możliwe badanie jej treści i celu w świetle kryteriów wyrażonych w art. 58 k.c. Nie jest więc możliwe obejście prawa poprzez dokonanie czynności prawnej pozornej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 r. I UK 649/12).

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy nie potwierdzają, aby celem zawartej umowy o pracę był brak woli rzeczywistego jej świadczenia z jednej strony i brak woli korzystania z tej pracy przez płatnika spółkę (...).

Umowa o pracę z dnia 1 września 2015 r., jako czynność prawna - nie była również sprzeczna z ustawą i nie zmierzała do wywołania celu sprzecznego z ustawą. Tezę powyższą potwierdza treść dokumentów w postaci wskazanej umowy o pracę, list obecności, a także zakresu czynności odwołującej K. O. (1). O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowana jako obejście prawa. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 r. II UK 334/07).

Jak już zostało wskazane powyżej - potwierdzeniem faktu realizowania przez K. O. (1) umowy o pracę z dnia 1 września 2015 r. obok powołanych wyżej dokumentów, są również wiarygodne i korespondujące ze sobą relacje świadka, odwołującej i zainteresowanej. W ich świetle K. O. (1) jeszcze przed zawarciem umowy nabyła doświadczenie w zarządzaniu projektami. Nadto – co istotne – w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przepisu art. 22

§ 1 k.p. ponieważ K. O. (1) zobowiązała się i świadczyła pracę określoną w umowie o pracę na rzecz (...) Sp. z o.o. w T. i pod kierownictwem B. K., za co otrzymywała ustalone w umowie wynagrodzenie. B. K. potwierdziła też otrzymywanie raportów odwołującej się z przebiegu podejmowanych przez nią prac. Odwołująca się niewątpliwie posiadała status pracownika, zaś zawarta w dniu 1 września 2015 r. umowa o pracę nie może być uznana za czynność prawną pozorną, bądź też sprzeczną z prawem lub mającą na celu obejście prawa, co w konsekwencji powodowałoby jej nieważność. Zważyć także należy, że utworzenie konkretnego stanowiska i zatrudnienie pracownika celem realizacji zadań przypisanych do tego stanowiska leży w sferze samodzielnych decyzji pracodawcy, który ponosi wszelkie konsekwencje wynikające z podjętej decyzji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 lutego 2006r., sygn. akt III AUa 577/05).

Nie można też pominąć faktu, iż praktycznie niemożliwe jest ocenienie wartości pracy konkretnego pracownika dla jego pracodawcy, ponieważ nie decydują o tym wyłącznie kryteria obiektywne, a poza tym stanowi to niedozwoloną ingerencję w prawa przedsiębiorcy do ustalania wynagrodzenia za pracę, oczywiście z wyłączeniem sytuacji gdy mamy do czynienia z wyzyskiem, czy naruszaniem praw pracowniczych wynikających z przepisów Kodeksu pracy, obowiązujących ustaw i aktów prawnych niższej rangi regulujących te kwestie (np. prawa do godnego wynagrodzenia itp.). W tym zakresie Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie III AUa 536/09, zgodnie z którym krótkotrwałe wykonywanie pracy, nawet ze stosunkowo wysokim wynagrodzeniem, nie może stanowić podstawy do uznania zawartej umowy o pracę za nieważną i prowadzić do uznania, że brak jest podstaw do objęcia pracownika ubezpieczeniem społecznym. W niniejszej sprawie zdaniem Sądu wynagrodzenie odwołującej nie było jednak w żaden sposób zawyżone. Odnośnie wynagrodzenia odwołującej się Sąd Okręgowy sprawdził na stronie internetowej wynagrodzenia.pl, że w istocie wskazane przez nią przeciętne wynagrodzenia kierowników projektów - średnio 7264 zł (k-67) istotnie przewyższa wynagrodzenie otrzymywane od płatnika. Trudno uznać za uzasadniony argument organu rentowego, że skoro wynagrodzenie odwołującej się odbiega znacznie od podstaw wymiaru składek wykazanych za pozostałych pracowników, nie było uzasadnienia dla ustalenia dla odwołującej się kwoty 4.200 zł. Sąd Okręgowy miał na uwadze pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 5 kwietnia 2016 roku (III AUa 1098/15) w którym stwierdzono, że alimentacyjny charakter świadczeń i zasad solidaryzmu wymagają, by płaca stanowiąca jednocześnie podstawę wymiaru składki nie była ustalana ponad granicę płacy słusznej, sprawiedliwej i zapewniającej godziwe utrzymanie, by rażąco przenosiła ekwiwalentny jej wkład pracy, a składka w rezultacie przekładała się na świadczenie w kwocie nienależnej. Dowody świadczące o wykonywanej i przyjmowanej bez wątplenia przez pracodawcę pracy wskazują zdaniem Sądu Okręgowego na ustalenie kwoty wynagrodzenia odwołującej się jako ekwiwalentnej i bez zamiaru nadużycia świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Na podstawie dokonanych ustaleń Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych K. O. (1) od dnia 16 listopada 2015 r. w sytuacji, gdy od dnia 22 stycznia 2016 r. stała się niezdolna do pracy nie było wbrew twierdzeniu organu rentowego czynnością dokonaną w celu uzyskania tytułu do ubezpieczeń, a co za tym idzie korzyści wynikających z pozostawania w stosunku pracy i uzyskania nienależnych ani wygórowanych świadczeń w przypadku choroby lub macierzyństwa.

Reasumując, skoro między stronami powstał ważny stosunek pracy i był on faktycznie realizowany, odwołująca K. O. (1) podlega ubezpieczeniom społecznym na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych od dnia 15 listopada 2015 roku do dnia 30 września 2016 roku. Sąd Okręgowy uwzględnił więc odwołanie K. O. (1) od decyzji z dnia 20 maja 2016 r., nr: (...), w konsekwencji czego orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie powołanych przepisów prawa oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.